

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 124/22

Luksemburgā, 2022. gada 14. jūlijā

Tiesas spriedumi lietās C-128/20 | *GSMB Invest*, C-134/20 | *Volkswagen* un C-145/20 | *Porsche Inter Auto* un *Volkswagen*

Ar dīzeļdegvielu darbināmos transportlīdzekļos instalēta programmatūra, kas samazina emisiju kontroles sistēmas efektivitāti pie ierastām temperatūrām un gada lielāko daļu, ir uzskatāma par aizliegtu pārveidošanas ierīci

Tā kā šāda neatbilstība transportlīdzekļos nav nenozīmīga, principā nav izslēgta iespēja atcelt transportlīdzekļa pārdošanas līgumu

Ar programmatūru, kas samazina transportlīdzekļa emitēto gāzveida piesārņotāju recirkulāciju tostarp atkarībā no konstatētās temperatūras, aprīkoto “Volkswagen” markas transportlīdzekļu pircēji Austrijas tiesās lūdza atzīt par spēkā neesošiem pārdošanas līgumus, ko tie noslēguši 2011.–2013. gadā.

Minētās tiesas norāda, ka šī programmatūra Savienības līmenī noteikto slāpekļa oksīdu (NOx) emisijas robežvērtību ievērošanu nodrošina tikai tad, ja āra temperatūra ir no 15 līdz 33°C (turpmāk tekstā – “temperatūras logs”). Ārpus šā temperatūras loga izplūdes gāzu recirkulācijas (EGR) līmenis lineāri samazinās līdz nullei – rezultātā robežvērtības tiek pārsniegtas.

Šis temperatūras logs radies no attiecīgo transportlīdzekļu programmatūras atjaunināšanas, ko *Volkswagen* veica, lai aizstātu programmatūru, kas aizliegta ar Savienības tiesībām. Vācijas Federālais mehānisko transportlīdzekļu birojs šo atjauninājumu bija atļāvis, secinot, ka tas neveido aizliegtu pārveidošanas ierīci.

Austrijas Augstākā tiesa, Eisenštates apgabaltiesa un Klāgenfurtas apgabaltiesa uzdeva Tiesai vairākus jautājumus par šāda temperatūras loga likumību un attiecīgajām pircēju tiesībām, ciktāl runa ir par patērētājiem, saskaņā ar faktu norises laikā spēkā esošo Savienības tiesisko regulējumu.

Ar šodienas spriedumiem Tiesa konstatē, ka **ierīce, kas slāpekļa oksīdu emisijas robežvērtību ievērošanu garantē tikai konkrētā temperatūras logā, ir pārveidošanas ierīce, kas principā ir aizliegta ar Regulas Nr. 715/2007¹ 5. panta 2. punktu.**

Šajā ziņā Tiesa uzsver, pirmkārt, ka par 15°C zemāka apkārtējās vides temperatūra Savienības teritorijā ir ierasta. Otrkārt, Savienības līmenī noteiktās emisijas robežvērtības ir jāievēro pat situācijā, kad temperatūra ir ievērojami zemāka par 15°C. Tātad tāda programmatūra kā pamatlietā aplūkotā samazina emisiju kontroles sistēmas efektivitāti normālos ekspluatācijas apstākļos.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 715/2007 (2007. gada 20. jūnijs) par tipa apstiprinājumu mehāniskiem transportlīdzekļiem attiecībā uz emisijām no vieglajiem pasažieru un komerciālajiem transportlīdzekļiem (“Euro 5” un “Euro 6”) un par piekļuvi transportlīdzekļa remonta un tehniskās apkopes informācijai (OV 2007, L 171, 1. lpp.).

Tas vien, ka šī ierīce palīdz saudzēt vai aizsargāt detaļas, kas neietilpst dzinējā – tādas kā *EGR* vārsts, *EGR* dzesētājs un dīzeļdzinēja makrodaļiņu filtrs – nepadara to likumīgu.

Tas varētu būt citādi gadījumā, ja tiktu konstatēts, ka šī ierīce strikti atbilst nepieciešamībai izvairīties no tūlītējiem dzinēja bojājumu vai negadījuma riskiem, kurus rada kādas no šīm detaļām nepareiza darbība un **kuri ir tik smagi, ka izraisa konkrētu apdraudējumu** ar šo ierīci aprīkota **transportlīdzekļa braukšanas laikā**. Šāda “nepieciešamība” pastāv tikai tad, ja šīs ierīces vai ar to aprīkotā transportlīdzekļa EK tipa apstiprinājuma brīdī neviens cits tehniskais risinājums neļauj novērst šādus riskus. **Iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tas tā ir tādas pārveidošanas ierīces gadījumā, ar kuru aprīkoti konkrētie transportlīdzekļi**. Šajā kontekstā Tiesa tomēr atgādina, ka mērķis aizsargāt dzinēju pret aizsērēšanu un nodilumu pats par sevi nevar attaisnot pārveidošanas ierīces uzstādīšanu ².

Katrā ziņā pat iepriekš aprakstītās nepieciešamības pastāvēšanas gadījumā **pārveidošanas ierīce ir aizliegta, ja normālos braukšanas apstākļos tai būtu jādarbojas gada lielāko daļu**. Proti, ja šāda ierīce tiktu atļauta, izņēmums varētu būt piemērojams biežāk nekā aizliegums un tas nesamērīgi apdraudētu pašu slāpekļa oksīdu emisiju ierobežošanas principu.

Tiesa turklāt precizē – izvērtējot, vai šīs ierīces lietošana ir aizliegta, apstāklim, ka pārveidošanas ierīce ir tikusi uzstādīta pēc transportlīdzekļa nodošanas ekspluatācijā, nav nozīmes.

Runājot par patērētāju tiesībām gadījumā, kad tie ir iegādājušies līgumam neatbilstošu preci, faktu norises laikā piemērojamajā Savienības tiesiskajā regulējumā, t.i., Direktīvā 1999/44 ³, bija paredzēts, ka patērētājs var prasīt, lai pārdevējs salabo vai nomaina preci, ja vien tas nav neiespējami vai nesamērīgi. Vienīgi tad, ja patērētājam nav tiesību nedz uz salabošanu, nedz nomaiņu vai arī ja pārdevējs nav piemērojis kādu no šiem zaudējumu atlīdzināšanas līdzekļiem pieņemamā laikā vai bez ievērojamām neērtībām patērētājam, patērētājs var prasīt atbilstošu cenas samazinājumu vai līguma atcelšanu. Tomēr līguma atcelšana ir izslēgta, ja preces neatbilstība ir nenozīmīga.

Šajā ziņā Tiesa konstatē, ka transportlīdzekļa kvalitāte nav tāda, kāda parasti piemīt šāda paša veida precēm un kādu patērētājs var pamatoti sagaidīt, un tādējādi neatbilst līgumam gadījumā, ja – lai gan uz šo transportlīdzekli attiecas spēkā esošais EK tipa apstiprinājums un tādēļ tas var tikt izmantots ceļu satiksmē – šis transportlīdzeklis ir aprīkots ar aizliegtu pārveidošanas ierīci.

Vēl jo vairāk – **šāda neatbilstība nevar tikt kvalificēta kā “nenozīmīga”** pat situācijā, kad patērētājs, ja tas būtu zinājis par šīs ierīces pastāvēšanu un darbību, joprojām iegādātos šo transportlīdzekli. Tādējādi līguma atcelšana principā nav izslēgta.

ATGĀDINĀJUMS. Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums tāpat ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns spriedumu ([C-128/20](#), [C-134/20](#) un [C-145/20](#)) teksts un rezumējums tiek publicēts *CURIA* tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

² Šajā ziņā skat. Tiesas spriedumu, 2020. gada 17. decembris, *CLCV* u.c. (Dīzeļdzinēja pārveidošanas ierīce), [C-693/18](#) (skat. PP [Nr. 170/20](#)).

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/44/EK (1999. gada 25. maijs) par dažiem patēriņa preču pārdošanas aspektiem un saistītajām garantijām (OV 1999, L 171, 12. lpp.).

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) 📞 (+32) 2 2964106

Palieciet ar mums!

